

CURRENTA

Rozporządzenie

Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych i Ministrem Sprawiedliwości, z dnia 27 lutego 1925 roku

w sprawie wymiany ostemplowanych tytułów przedwojennego długu niezabezpieczonego austriackiego i węgierskiego na obligacje 5% pożyczki konwersyjnej.

Na zasadzie art. 3, ustawy z dnia 10 maja 1921 r. o rejestracji i stemplowaniu tytułów długu przedwojennego Austrii i Węgier (Dz. U. R. P. Nr. 45, poz. 269) oraz §§ 1—4, 11 i 14 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, z dnia 27 grudnia 1924 r. o przerachowaniu zobowiązań Skarbu Państwa austriackiego i węgierskiego, tudzież zobowiązań funduszu krajowego galicyjskiego, które ciążyą na Skarbie Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr. 115, poz. 1028), zarządza się co następuje:

§ 1. Zgodnie z postanowieniem ust. 3 aneksu do art. 203 Traktatu Pokoju między Mocarstwami Sprzymierzonymi i Stowarzyszonymi a Austrią, podpisanego w Saint Germain en Laye 10 września 1919 r. oraz zgodnie z postanowieniem art. 3 aneksu do art. 186 Traktatu Pokoju między Mocarstwami Sprzymierzonymi i Stowarzyszonymi a Węgrami, podpisanego w Trianon 4 czerwca 1920 r., Państwo Polskie przejmuje odpowiedzialność za tytuły przedwojennego niezabezpieczonego długu państwowego austriackiego i węgierskiego, zarejestrowane i ostemplowane na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 10 maja 1921 r., względnie zarejestrowane zagranicą i wydane Państwu Polskiemu do ostemplowania zgodnie z postanowieniami umów i porozumień międzypaństwowych oraz powołanej ustawy. Postanowienie to dotyczy tytułów długu, wyszczególnionych jak niżej:

1. 4⁰/₀ austriacka renta złota (4⁰/₀ österr. steuerfreie Goldrente auf Grund des Gesetzes vom 18 März 1876);

2. 4⁰/₀ węgierska renta złota (4⁰/₀—al aranyban kamatozo magyar járádek kölscön—arany járádek);

3. 4¹/₂⁰/₀ austriackie bony skarbowe z roku 1914 (4¹/₂⁰/₀ österr. steuerfreie Staatschatzanweisungen vom J. 1914), o ile nie zostały wylosowane w czasie przed rokiem 1921;

4. 4¹/₂⁰/₀ węgierska renta z roku 1913 (1913 ewi 4¹/₂⁰/₀—al kamatozo magyar járádek kölscön);

5. 4¹/₂⁰/₀ węgierska renta amortyzacyjna z roku 1914 (1914 ewi 4¹/₂⁰/₀—al kamatozo magyar törlesztéses járádek kölscön);

6. 4²/₀/₀ austriacka jednolita renta z kuponami, płatnemi w srebrze 1 kwietnia i 1 października (Staatsschuldverschreibungen ausgegeben auf Grund des Gesetzes vom 20 Juni 1868);

7. 4.2% austriacka jednolita renta z kuponami, płatniami w banknotach 1 lutego i 1 sierpnia (Staatsschuldverschreibungen ausgegeben auf Grund des Gesetzes vom 20 Juni 1868);

8. 4% austriacka konwertowana jednolita renta z kuponami, płatniami w srebrze 1 stycznia i 1 lipca (Staatsschuldverschreibungen ausgegeben auf Grund des Gesetzes vom 20 Juni 1868, umgewandelt gemäss dem Gesetze vom 16 Februar 1903 in eine mit jährlich 4% in Kronenwährung verzinlsliche steuerfreie Staatsschuldverschreibung);

9. 4% austriacka konwertowana jednolita renta z kuponami, płatniami w banknotach 1 maja i 1 listopada (Staatsschuldverschreibungen ausgegeben auf Grund des Gesetzes vom 20 Juni 1868, umgewandelt gemäss dem Gesetze vom 16 Februar 1903 in eine mit jährlich 4% in Kronenwährung verzinlsliche steuerfreie Staatsschuldverschreibung);

10. 4% austriacka renta koronowa z kuponami, płatniami 1 marca i 1 września (steuerfreie 4% Staatsrentenanleihe der im Reichsrate vertretenen Königreiche und Länder);

11. 4% austriacka renta czerwcowa z kuponami, płatniami 1 czerwca i 1 grudnia (steuerfreie 4% Staatsrentenanleihe der im Reichsrate vertretenen Königreiche und Länder ausgegeben 1912);

12. 3¹/₂% austriacka renta inwestycyjna z kuponami, płatniami 1 lutego i 1 sierpnia (steuerfreie 3¹/₂% Staatsrentenanleihe der im Reichsrate vertretenen Königreiche und Länder);

13. 4% węgierska renta koronowa (4%—al kamatozo magyar járádek kölscönkorona járádek);

14. 4% węgierska pożyczka indemnizacyjna (4%—al kamatozo magyarorszagi földrehermen tesitesi kölscön) z roku 1889;

15. 4.36% pożyczka Towarzystw Ubezpieczeń z roku 1912.

§ 2. Tytuły objęte postanowieniem paragrafu poprzedniego podlegają wymianie na obligacje 5% pożyczki konwersyjnej, emitowanej w myśl postanowień § 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, z dnia 17 marca 1924 r., o przerachowaniu zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu pożyczek państwowych oraz konwersji rzeczonych pożyczek (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 274), z zachowaniem postanowień paragrafów następných niniejszego rozporządzenia.

§ 3. Obligacje 4% austriackiej renty złotowej oraz 4% węgierskiej renty złotowej (§ 1, p. 1 i 2), podlegają wymianie po kursie 30 Zł za 100 koron, t. zn. w uwzględnieniu relacji 42 florenów = 100 koron po kursie 71.43 Zł za 100 florenów. Kupony zaległe przy austriackiej rencie złotej za czas od 1 kwietnia 1920 r. do 31 grudnia 1924 r. oraz kupony zaległe przy węgierskiej rencie złotej za czas od 1 lipca 1921 r. do 31 grudnia 1924 r., podlegają wymianie na obligacje pożyczki konwersyjnej przy zastosowaniu tego samego kursu przeliczenia, to jest licząc 1.43 Zł w pożyczce konwersyjnej za 1 kupon półroczny od 100 florenów.

§ 4. Obligacje 4¹/₂% austriackich bonów skarbowych z roku 1914, należące do Serji II, III, IV, VI, VII, X, XIII, XIV i XV oraz obligacje 4¹/₂% węgierskiej renty z roku 1913 i 4¹/₂% węgierskiej renty amortyzacyjnej z roku 1914 (§ 1, p. 3, 4 i 5), podlegają wymianie po kursie 25 Zł za 100 koron. Kupony zaległe przy austriackich bonach skarbowych z roku 1914 za czas od 1 lipca 1920 r. do 31 grudnia 1924 roku, kupony zaległe przy węgierskiej rencie z roku 1913 za czas od 1 kwietnia 1921 r. do 31 grudnia 1924 r. oraz kupony zaległe przy węgierskiej rencie amortyzacyjnej z roku 1914 za czas od 1 marca 1921 r. do 31 grudnia 1924 r., podlegają wymianie

na obligacje pożyczki konwersyjnej przy zastosowaniu tego samego kursu przeliczenia, t. j. licząc 0.56 Zł w pożyczce konwersyjnej za jeden kupon półroczny od 100 koron.

§ 5. Obligacje długu austriackiego i węgierskiego, nie objęte postanowieniami §§ 3 i 4 (§ 1, p. 6—15), podlegają wymianie po kursie 2 Zł za 100 koron. Kupony zaległe do dnia 30 czerwca 1925 r. objęte są powyższem przerachowaniem, wskutek czego nie podlegają osobnej wymianie i zostają anulowane.

W drodze wyjątku Minister Skarbu może zarządzić dokonanie wymiany po kursie 15 Zł za 100 koron odnośnie do obligacyj, stanowiących własność fundacyj i instytucyj dobroczynnych, wyznaniowych i oświatowo-kulturalnych, o ile dane obligacje pozostawały w posiadaniu tych fundacyj i instytucyj przed wejściem w życie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 grudnia 1924 roku.

§ 6. Przy wymianie na obligacje pożyczki konwersyjnej uwzględniane będą jedynie kwoty w pełnych Złoty, przyczem ułamki poniżej jednego Złotego będą odrzucane. Na kwoty mniejsze niż 10 Zł będą wydawane świadectwa ułamkowe pożyczki konwersyjnej, przewidziane w § 5 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1924 roku.

§ 7. Wymianę, określoną w paragrafach poprzednich przeprowadzi urząd pożyczek państwowych w Warszawie dla całego obszaru Rzeczypospolitej Polskiej za wyjątkiem obszaru województw: lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego, gdzie wymiana będzie dokonana przez Izbę Skarbową we Lwowie oraz obszaru województwa krakowskiego i cieszyńskiej części województwa śląskiego, gdzie wymiana będzie dokonana przez Izbę Skarbową w Krakowie.

§ 8. Posiadacze obligacyj, podlegających wymianie, winni w terminie do dnia 31 marca 1925 r. przedstawić je do wymiany w określonych w paragrafie poprzednim urzędach, wraz z odnośnem podaniem, w którym winny być dokładnie wyszczególnione: rodzaj, serje, numery i wartość nominalna przedstawionych do wymiany obligacyj oraz adres petenta i określenie miejsca dokonanej rejestracji i ostemplowania danych obligacyj. Powyższe podania wraz z obligacjami mogą być składane również w tym samym terminie we wszystkich kasach skarbowych, które będą wydawać petentowi odpowiednie poświadczenie, a podania wraz z obligacjami prześlą do właściwego urzędu, przeprowadzającego wymianę; należne przy wymianie obligacje, względnie świadectwa ułamkowe pożyczki konwersyjnej, będą dostarczone następnie odnośnym kasom skarbowym i wydane stronom w terminie do dnia 31 maja 1925 r. za zwrotem wydanego poświadczenia.

§ 9. Podania o zastosowanie uprzywilejowanego kursu przerachowania, przewidziane w ust. 2, § 5 niniejszego rozporządzenia, należy kierować do Ministerstwa Skarbu za pośrednictwem właściwego urzędu, przeprowadzającego wymianę, przy jednoczesnem złożeniu odnośnych obligacyj w danym urzędzie. Ministerstwo Skarbu, po powzięciu decyzji zakomunikuje ją petentowi oraz odnośnemu urzędowi, poczem stosownie do powyższej decyzji będzie uskuteczniłą wymiana.

§ 10. Po dokonaniu całkowitej wymiany prześlą Izby Skarbowe we Lwowie i w Krakowie ściągnięte przez się obligacje długu przedwojennego austriackiego i węgierskiego, wraz z dokładnem sprawozdaniem o przeprowadzonej konwersji do urzędu pożyczek państwowych Ministerstwa Skarbu w Warszawie.

§ 11. Obligacje nieprzedstawione do wymiany do dnia 31 marca 1925 roku nie będą następnie przyjęte do konwersji na obligacje pożyczki konwersyjnej i będą traktowane ściśle w ramach zobowiązań Państwa Polskiego z tytułu traktatów w Saint

Germain en Lay i w Trianon, to jest w zastosowaniu relacji 1 Złoty = 1,800.000 Mk = 2,571.425 koron.

§ 12. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: *W. Grabski*

Minister Spraw Zagranicznych: *Al. Skrzyński*

Minister Sprawiedliwości: *A. Żychliński*

Podając do wiadomości niniejsze Rozporządzenie, wzywamy wszystkich P. T. Rządców kościołów, będących w posiadaniu przedwojennych pożyczek austriackich i węgierskich, by *pod osobistą odpowiedzialnością bezzwłocznie zastosowali się do podanych w § 8 wskazówek* i by złożyli w najkrótszym czasie podania wraz z obligacjami w kasach skarbowych. W podaniu tem (bez stempla), skierowanem do Wysokiego Ministerstwa Skarbu, należy prosić o zastosowanie uprzywilejowanego kursu przerachowania (cfr. § 5, ust. 2 i § 9).

Zaznaczamy, że w roku 1921 poleciliśmy przedłożyć powyższe papiery wartościowe do rejestracji i ostemplowania w kasach skarbowych.

Po dononaniu konwersji przedłożą Nam P. T. Rządcy kościołów dokładne sprawozdanie o przeprowadzonej zamianie, podając numer, wartość nominalną nowej obligacji konwersyjnej i zaznaczając, za jaki papier wartościowy otrzymaną została.

L. 775.

Niedokładność w prowadzeniu ksiąg metrykalnych.

Otrzymaliśmy z Województwa Lwowskiego następujący komunikat: „*Województwo Lwowskie*. L. 1432 ex 1925 r. II/2. We Lwowie, dnia 30 stycznia 1925 r. *Do Najprzewielebniejszego rzym.-kat. Konsystorza Biskupiego w Tarnowie*.”

Urząd Wojewódzki, rozstrzygając sprawy dodatkowych imatrykulacji i sprostowań metryk — zauważył, że Urzędy parafjalne niejednokrotnie głosiły zapowiedzi i udzielały ślubów bez żądania od narzeczonych metryk ich urodzin, zadowolając się jedynie różnemi świadectwami i poświadczeniami gmin i osób prywatnych — co powoduje, że wpisy w księgach metrykalnych dokonywane zostają wbrew ustawie cywilnej, instrukcji i rozporządzeniom.

Podobnie postępują Urzędy parafjalne przy wpisach do metryk urodzin i chrztu i na podstawie podobnych poświadczeń prywatnych stron, nie zawsze zasługujących na wiarę, wpisują dzieci jako ślubne.

Urząd Wojewódzki uważa wobec tego, że byłoby wskazaniem, przypomnieć Urzędom parafjalnym obowiązujące w tej mierze postanowienia ustawy cywilnej z r. 1811, dekretu kanc. nadw. z dnia 23 grudnia 1717 r. L. 37984, dekretu kanc. nadw. z dnia 21 października 1813 r. L. 16350, ogłoszonego okólnikiem gub. z dnia 19 listopada 1813 r. L. 42087, dekretu kanc. nadw. z dnia 4 lipca 1813 r. Zb. u. pol. L. 41 Nr. 2, instrukcję dla duszpasterzy i zalecić im wielką ostrożność przy uskutecznianiu wpisów do ksiąg metrykalnych“.

L. 631/25.

Metryki dla emigrantów.

J. Em. Ks. Kardynał Prymas — pismem z dnia 22 stycznia 1925, L. 319/25 — podaje do wiadomości: „Przy objeździe duszpasterskim polskich kolonij w Niemczech stwierdzono, że największą bolączką emigracji polskiej w Niemczech są bezślubne związki małżeńskie, szerzące wśród rodaków zgorzsenia, wielkie zubożenie dla wiary św., zdziczenie obyczajów, obniżające Polaków w opinii za granicą. Jedną z przyczyn małżeństw bezślubnych są trudności w uzyskaniu potrzebnych do ślubu świadectw oraz zbyt wysokie za nie opłaty“.

Polecamy więc, aby żądane metryki i poświadczenia P. T. Rządcy kościołów wydawali jak najspieszniej i za najniższą opłatą.

Unio Apostolica.

Stowarzyszenie to, tak bardzo zalecane Duchowieństwu przez Papieży, rozwija się w Polsce w wielu diecezjach. Dnia 10 marca b. r. odbył się w Warszawie Zjazd członków Unji pod przewodnictwem Generalnego Asystenta na Polskę, ks. J. Marciniaka, proboszcza w Czaczy (diecezja Poznańska). Statuta Unji dla kapłanów naszej diecezji zatwierdziliśmy 28 października 1909. Obecnie dyrektorem diecezjalnym Unji Apostolskiej jest ks. Piotr Halak, proboszcz w Gręboszowie, do którego należy się zwracać po informacje, względnie z prośbą o przyjęcie do Stowarzyszenia.

Rekolekcje.

(Dalszy ciąg wykazu).

W roku 1924 odprawili P. T. XX.: Basta Stanisław, Dr Bulanda Stanisław, Chmura Ignacy, Łukasiński Franciszek.

Z piśmiennictwa

polecamy: „*Mały Świątek*“, miesięcznik obrazkowy dla starszej dlatwy. Pismo to, stojące na stanowisku wiary św., przeznaczone jest przede wszystkim dla dzieci z niższych warstw społecznych. Przedpłata kwartalna za 1 egz. 45 gr., dla pobierających przynajmniej 10 egz. 30 gr. Adres dla przesyłek pieniężnych (P. K. O. Poznań Nr. 202.768) i listów do Administracji: Sp. Akc. „Ostoja“, księgarnia i drukarnia w Poznaniu, ul. Pocztowa 15.

Zmiany wśród Duchowieństwa za czas od 3 lutego do 12 marca 1925.

Instituowani: 17 lutego, ks. Ludwik Tokarz, proboszcz z Łapczycy, na probostwo w Szczurowej; 9 marca, ks. Józef Leśniak, wikariusz w Tuchowie, na probostwo w Radgoszczy.

Administratorami zamianowani: Ks. Wojciech Kornaus w Radłowie; ks. Józef Motyka w Łapczycy.

Odznaczeni Expositorio Canon.: Ks. Karol Dobrzański, proboszcz w Rzochowie; ks. Jakób Stosur, ekspozyt w Kupnie; ks. Zygmunt Jakus, proboszcz w Lipnicy Wielkiej; ks. Jan Pabian, proboszcz w Wilczyskach; ks. Jan Florek, prob. w Podolu.

Przeniesieni: Ks. Dominik Litwiński, wikariusz w Łączkach, do Wierzchosławic; ks. Jan Grochowski, wikariusz w Wierzchosławicach, na zastępstwo proboszcza w Jakóbkowicach, ks. Pawła Szczygła, który otrzymał półroczny urlop dla poratowania zdrowia.

Zmarł

13 lutego ks. Antoni Kmietowicz, proboszcz w Radłowie, ur. w r. 1846, wyśw. w r. 1869. — S. pr. a.

R. i. p.!

Z KURJI BISKUPIEJ.

W Tarnowie, dnia 12 marca 1925

Ks. Roman Sitko
kanclerz

† Leon
Biskup